

Kiss Gerzson

A hitelfelvétel előnyei és kockázati tényezői

 NSZFI
NEMZETI SZAKKÉPZÉSI
ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI INTÉZET

A követelménymodul megnevezése:

Munkavállalással és a vállalkozással kapcsolatos gazdasági és jogi ismeretek

A követelménymodul száma: 0981-06 A tartalomelem azonosító száma és célcsoportja: SZT-006-2

A HITELFELVÉTEL ELŐNYEI ÉS KOCKÁZATI TÉNYEZŐI

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Ön most indította el vállalkozását. Alaposan át kell gondolnia, hogy a megfelelő és sikeres működés érdekében milyen feltételeket kell megteremtenie.

Számba kell vennie saját anyagi lehetőségeit, meglévő eszközeit. Szüksége van egy megfelelő helyiségre is, ahol tevékenységét gyakorolni tudja. A minőségi munkavégzés érdekében korszerű eszközöket kell beszereznie.

Gazdasági társaságában tervezni, szervezni, irányítani és ellenőrizni kell a munkafolyamatokat. Ehhez, valamint külső források igénybe vétele céljából üzleti tervet kell készítenie.

Elegendő önerő híján meg kell terveznie, milyen feltételekkel tud megfelelő helyiséghez jutni, milyen értékben kell beszerzéseket végrehajtania. Mérlegelnie kell, milyen – az Ön számára kedvező – bérlet, hitel- vagy lízing lehetőségek közül válogathat. Alaposan meg kell ismernie az esetleges hitelfelvétel kockázati tényezőit.

A különböző forrásokat ésszerűen kell felhasználnia, hogy vállalkozása elvárt eredményét teljesíteni tudja.

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

ÜZLETI TERV SZEREPE, FELHASZNÁLÁSI TERÜLETEI ÉS ÖSSZEÁLLÍTÁSA

Az üzleti terv a vállalkozás hosszú és rövid távú céljait, valamint ezek eléréséhez szükséges eszközök, elképzelések kimunkálását, számszerűsítését jelenti, különböző céloknak megfelelő részletességgel és tagolással.

Az üzleti tervezés csak akkor lehet eredményes, ha annak végrehajtása hosszú távon biztosítja a vállalkozás fennmaradását, fejlődését.

A vállalkozások az üzleti tervben fogalmazzák meg elképzeléseiket, és azok végrehajtására kidolgozott stratégiájukat.

1. Az üzleti tervezésről

A tervezés komplex, elemző, prognosztizáló, feltáró, koncepcióalkotó és javaslattevő tevékenység.

A célok kijelölése és a feladatok megfogalmazása mellett meghatározza az elérésükhöz szükséges

- személyi,
- műszaki,
- gazdasági,
- pénzügyi,
- szervezési, és
- szervezeti feltételeket.

A tervezés alapfunkciója:

az erőforrások felhasználásának optimalizálása,

tudatos jövőalakítás,

a vállalkozás felkészítése a környezet hatásaira.

A tervezésnél alkalmazott időtávok:

- évközi terv (egy éven belüli időszak),
- rövid távú terv (általában 1 év),
- középtávú terv (1–3 éves időtartam),
- hosszú távú terv (3 év felett).

Tervező munka felosztása (a tervezett változások mértéke szerint):

- stratégiai tervezés,
- taktikai tervezés,
- operatív tervezés.

A három fokozat hierarchiát alkot, a magasabb szint határozza meg az alsóbb szinten folyó tervezés kereteit.

Az üzleti terv a vállalkozás hosszú távú céljai, eredményelvárásai és tényleges lehetőségei közötti összhang megteremtésének eszköze.

Az üzleti terv elkészítésének céljai:

- tájékoztatás (életképes-e a vállalkozás?),
- a vállalkozás teljesítményének értékelése,
- a vezetés információs rendszerének javítása,

- információszolgáltatás a hitelezők számára (befektetési lehetőségek).
- 1. - honnan indul a vállalkozás?
- milyenek az adottságai?
- hová akar eljutni és mennyi idő alatt?
- milyen eszközök és források igénybevétele szükséges a célok eléréséhez?

2. Az üzleti terv felhasználási területei

A tervekészítés céljai:

- cégalapítás,
- jövedelmezőség javítás,
- működő vállalkozás hatáskörjavítása,
- hitelfelvétel,
- pénzügyi befektetők megnyerése,
- új termék piacra vitele,
- exportpiaci célok,
- technológiafejlesztés és kapacitás bővítés,
- környezetvédelmi projekt megvalósítása.

A tervekészítés lehetséges okai:

- átalakulás (vállalkozás jogi formájának változása),
- szervezetfejlesztés,
- vállalkozások egyesülése és szétválása,
- vállalati információs rendszer fejlesztése,
- marketingkommunikáció átalakulása,
- vállalkozás eladása,
- üzleti kapcsolatrendszer jelentős megváltozása (beszállítók, vevők),
- új piac meghódítása.

Cégalapítás üzleti tervének szerepe:

- megvalósítható-e az ötlet?
- jelenlegi és a közeli célok meghatározása,
- a célok eléréséhez szükséges feltételek meghatározása,
- hiányzó források biztosításának tervezése,
- külső források minősítése,
- várható jövedelmek előrejelzése.

Működő vállalkozás hatáskörjavítása esetén vizsgálandó kérdések:

- a vállalkozást érintő külső és belső tényezők mérlegelése,
- stratégiai célok megvalósulásának ellenőrzése,
- reális célkitűzések megadása a következő időszakra,
- optimista és pesszimista változat elkészítése,
- erőforrásfelhasználás optimum meghatározása,

- kockázatelemzés,
- várható pénzügyi helyzet és jövedelmezőségi mutatók megadása.

Mérlegelési szempontok hitelkérelemnél:

- hitelt felvevő „karaktere”,
- cash flow,
- biztosítékok,
- saját erő aránya.

Pénzügyi befektetés:

- társulás,
- kötvénykibocsátás,
- részvénykibocsátás.

Kockázat mérlegelése pénzügyi befektetésnél:

- életképesnek látszik a vállalkozás?
- milyen veszélyek fenyegetik a célok megvalósulását?
- mekkora lesz a nyereség?
- milyen gyorsan térül meg a befektetés?
- hogyan lehet kivenni a befektetett pénzt és a hasznot a vállalkozásból?

A kockázati tőke meghatározó jellemzői:

- hivatásos finanszírozó v. hivatásos pénzügyi közvetítő fekteti be,
- a befektető jelentős kockázatot vállal,
- a befektetés ígéretes vállalkozásokba, jelentős hozadék elérése érdekében történik,
- nincs a hitelezőnél meglévő visszafizetési kötelezettség,
- a befektető tulajdoni részt v. annak opcióját kapja a befektetése fejében,
- a befektető gyakran részt vállal a vállalkozás menedzselésében,
- az érdekeltség a tőkenyereség eléréséhez kötődik.

Termékpolitika:

Egy adott időszakra vonatkozóan a stratégiában meghatározott értékesítési, termelési és fejlesztési pozíciók elérésére szolgáló elvek és tevékenységek rendszere, amely az adott termékcsaláddal kapcsolatos konkrét „cselekvési taktikát” jelöli meg.

Lehet választékbővítő és választékszűkítő.

Exportpiaci megjelenés okai:

- a vállalkozás szabad kapacitással rendelkezik,
- az exportvolumen a termelési tényezők gazdaságosabb felhasználását eredményezi,

- a vállalkozás bővülésének egyik v. egyetlen lehetséges forrása a külső piaci értékesítés.
- technológiafejlesztés (vizsgálandó hatások):
- a beszerzendő ill. üzemeltetett tárgyi eszközökre,
- a foglalkoztatott munkaerő létszámára és szakmai összetételére,
- a befogadó szervezetre,
- a vállalkozás külső kapcsolatrendszerére.

Az üzleti tervben szereplő beruházások lehetséges fajtái:

- pótló beruházás,
- korszerűsítő beruházás,
- stratégiai beruházás,
- kapacitás bővítés.

A beruházáshoz szükséges pénzügyi források lehetnek:

- saját forrás,
- külső forrás.

Tárgyi eszköz beszerzése helyett lehet választani azok bérbevételét vagy lízingelését.

Környezettudatosság érvényre juttatása:

A versenyképesség egyik eleme lett a vállalkozás tevékenységének környezetbarát jellege. Kiváltó okok:

- image növelés,
- gazdasági érdek.

Egyre gyakoribb, hogy a PR tevékenységben megfogalmazásra kerül az adott cég környezetpolitikája is.

3. Az üzleti terv felépítése

Az üzleti terv felépítése függ a terv céljától, rendeltetésétől, a vállalkozás tevékenységétől, méretétől és életkorától.

Javasolt felépítés:

1. a vállalkozás adatai,
2. vezetői összefoglaló,
3. vállalkozási tevékenység leírása,
4. marketingterv,
5. működési terv,
6. vezetőség, munkaerőterv, szervezeti felépítés,
7. pénzügyi terv,

8. hitelkérelem,
9. üzleti tervhez csatolható dokumentumok.

1. A vállalkozás adatai:

- a vállalkozás neve és címe,
- a vezető neve és elérhetősége,
- tulajdonosok,
- a vállalkozás jogi formája,
- a vállalkozás tőkeösszetétele,
- a vállalkozás telephelyeinek, leányvállalatainak megnevezése és címe,
- a vállalkozás fontosabb forgalmi adatai (árbevétel, eredmény),
- a terv bizalmas kezelése iránti igény.

2. Vezetői összefoglaló

Közérthetően, áttekinthetően, tömören és tényszerűen ismerteti a vállalkozás tevékenységét és helyzetének alakulását.

Kiderül belőle az üzleti terv célja, motiválja az olvasót a terv többi részének áttanulmányozására.

A terv teljes elkészítése után javasolt összeállítani! (Gyakorlatilag a terv ellenőrzését is szolgálja.)

3. Vállalkozási tevékenység leírása

Célja a kínálat jellegének megismertetése és a vállalkozás általános bemutatása.

Tartalma:

- tevékenység leírása,
- termékek, szolgáltatások és azok jellemzői,
- ügyfelek típusai és a kapcsolattartás módja,
- cég telephelyei,
- az értékesítés és szolgáltatási tevékenység földrajzi határai,
- milyen fejlődési szakaszban van a vállalkozás,
- piacbővítés mértéke.

4. Marketingterv

- a piac jellemzői,
- a várható fejlődés trendje (prognózisok),
- konkurencia helyzete,
- piaci szegmens és piaci részesedés (értékesítési korlátok is),
- vállalati image,
- vásárlásösztönzés eszközei,
- beszállítói kör,

- értékesítési csatorna, csomagolás, vevőszolgálat,
- árpolitika (indokolt árszerkezet és árengedmények ismertetése).

5. Működési terv

- telephely, elhelyezés (bővíthetőség, technológiai igények), előírások, tulajdoni viszony, külső megjelenés,
- fejlesztések (célok, K+F, licenc, know-how, vásárlás),
- alaptervekenység ellátása (a termelés ill. szolgáltatás bemutatása),
- külső és belső szervizfeladatok (terméktámogatás és vevőszolgálat),
- minőségbiztosítási rendszer és TQM,
- márka-, szabadalom-, licenc-védelem,
- vagyon- és felelősségbiztosítások,
- információs rendszer, pénzügyi és számviteli rend.

6. Vezetőség, munkaerőterv, szervezeti felépítés

- vezetőség (képeség, rátermettség, továbbképzés),
- vezetési módszer, ellenőrző tevékenység,
- személyzeti politika, munkaerőterv (létszám, képzés, kiválasztás és javadalmazás),
- szervezeti felépítés (funkcionális egységek és egy-máshoz való viszonyuk, hatáskör megosztás és koordináció, továbbfejlesztési elképzelések).

7. Pénzügyi terv

- kiinduló feltételezések (premisszák),
- jövedelemterv (marketingtervre alapozott bevételi terv és működési tervből kiinduló költségterv),
- fedezeti pontelemzés* (árbevétel, változó és állandó költségek, fedezet ill. nyereség),
- nyitó mérleg ill. mérlegterv** (a Számviteli törvényben előírtak szerint...),
- eredménytervezés ill. eredmény kimutatás,
- pénzforgalom tervezése (cash-flow), fizetőképesség,
- pénzügyi mutatók (hatékonyság, jövedelmezőség),
- kockázati tényezők mérlegelése (SWOT analízis).

8. Hitelkérelem

- hitelszükséglet felmérése a likviditási terv alapján,
- hitelkérelem összeállítása* (bankválasztással indul...),
- bank hitelbírálata (szempontok, ügyfélminősítés, kockázat megítélés, hitelfedezet),
- hitelszerződés.

A hitelkérelem tartalma:

- igénylő adatai,
- a hitel összege és célja,

- a hitel felvételének időpontja és lehívási üteme,
- tervezett visszafizetési ütem és lehetséges fedezetek,
- plusz információk a hitelképesség megítéléséhez.

9. Üzleti tervhez csatolható dokumentumok

- társasági szerződés,
- közgyűlési határozat a hitelfelvételről,
- fennálló tartozások igazolása (APEH, TB, VPOP),
- önkormányzati ill. hatósági igazolások, engedélyek,
- aláírási címpéldány, 3 hónapnál nem régebbi cégbizo-nyítvány, adó bejelentési lap,
- előző 3 év mérlegbeszámolói v. más pénzügyi beszámolók,
- naplófőkönyv, pénztárkönyv,
- megrendelések, szándéknyilatkozatok, előszerződések,
- fedezet igazolására szolgáló dokumentumok stb.

Összefoglalás

A tervezés komplex, elemző, prognosztizáló, feltáró, koncepcióalkotó és javaslattevő tevékenység.

A tervezés alapfunkciója az erőforrások felhasználásának optimalizálása, a tudatos jövőalakítás, a vállalkozás felkészítése a környezet hatásaira.

Az üzleti terv a vállalkozás hosszú távú céljai, eredményelvárásai és tényleges lehetőségei közötti összhang megteremtésének eszköze.

Az üzleti terv felépítése függ a terv céljától, rendeltetésétől, a vállalkozás tevékenységétől, méretétől és életkorától.

AZ ESZKÖZBESZERZÉS LEHETSÉGES FINANSZÍROZÁSI MÓDJAI

1. A finanszírozás meghatározása

A sikeres vállalkozás egyik feltétele a jó ötlet, elképzelés melyre a működés alapul. Az elképzelések önmagukban azonban nem sokat érnek, ha nem áll rendelkezésre a megvalósításukhoz szükséges anyagi forrás. Anyagi forrás alatt nem kizárólag készpénzt értünk, egy vállalkozás indításakor jól használhatóak a már korábban megszerzett, birtokolt javak, gépek, berendezések, termelőeszközök. Minden vállalkozástípusnál lehetőség van arra, hogy ezeket a meglévő eszközöket a vállalkozásba, társaságba „bevigyük”, nem pénzbeli hozzájárulás formájában a társaság rendelkezésére bocsássuk.

Ugyanakkor egy vállalkozás indításakor mindenképpen szükség van több-kevesebb készpénzre is. Ennek egyrészt gyakorlati okai vannak, hiszen hiába a gép, berendezés, ha nincs pénz alapanyag vásárlásra, nem lehet fizetni a dolgozókat, a kész árut nem tudjuk rendeltetési helyére juttatni, mert képtelenek vagyunk a fuvardíjat kifizetni; egyszóval a termelés beindításához nem rendelkezünk elegendő forgóeszkővel.

Az eszközök másik nagy csoportja a vállalkozásban használt tényleges eszközök – befektetett eszközök – melyek alatt a gépeket, berendezéseket, a vállalkozás tartósan használt vagyontárgyait értjük. Főleg a befektetett eszközök esetében fordul elő, hogy a vállalkozás indításakor az alapítók a már korábban megszerzett vagyontárgyaikat bocsátják mint vagyoni hozzájárulást a gazdasági társaság rendelkezésére.

Fentiek alapján:

Finanszírozás alatt, a vállalkozáshoz szükséges tőke előteremtését értjük, amely történhet saját erőből (saját forrásból) és idegen források igénybevételével (külső finanszírozással).

2. A vállalkozás finanszírozása saját forrásból

A vállalkozó vagyonának saját forrása a saját tőke (a vállalkozó valós vagyoni helyzetének mutatója), amelynek legfontosabb összetevői:

- a jegyzett tőke,
- a tőketartalék,
- az eredménytartalék,
- az előző évek áthozott vesztesége, valamint
- a tárgyév mérleg szerinti eredménye.

A *jegyzett tőke* a vállalkozó cégbíróságon bejegyzett, alapító okirat vagy társasági szerződés szerinti saját tőkéje, amely cégformától függően lehet részvénytőke, törzstőke, törzsbetét, vagyoni betét állami vagyon, leányvállalati vagyon stb., amely szabadon, időmegkötöttség nélkül áll a vállalkozó rendelkezésére.

A *tőketartalék* a saját tőkének azon eleme, amikor a vállalkozó rendelkezésére végleges jelleggel úgy bocsátanak tőkét, hogy azt a rendelkezésre bocsátó, mint tulajdonos, a cégbíróságon nem jegyezteti be. Ilyenek például: a részvények kibocsátáskori ellenértéke és a névértéke közötti különbözet, az alapítók által tőketartalékként véglegesen átadott összeg, a más vállalkozó saját tőkéjéből véglegesen átvett pénzeszközök stb.

Az *eredménytartalék* az előző évek vállalkozási tevékenységének a saját tőkéhez való hozzájárulása, a saját tőkére gyakorolt hatása (veszteséges gazdálkodása esetén a saját tőke csökkenése, nyereséges gazdálkodás esetén a saját tőke növekedése).

Az *előző évek áthozott vesztesége* a mindenkor érvényes társasági adótörvény előírásai szerint elhatárolható mérleg szerinti veszteségek összege (mely visszafizetése az eredménytartalék terhére történik).

A *mérleg szerinti eredmény* a kifizetett osztalék, részesedés összegével csökkentett adózott eredmény összege, amely a tárgyévi tevékenység valós és tényleges felhalmozható hozadékaként jelenik meg a saját tőke részeként.

3. A vállalkozás finanszírozása külső forrásból

A külső forráshoz (tőkéhez) juthat egy vállalkozás érdekeltségi finanszírozás révén. Az érdekeltségi finanszírozás előnye, hogy a külső finanszírozó is viseli a kockázatot, nincs költségvonzata (mert nem kamatot, hanem osztalékot kell fizetni utána, amennyiben van), a tőke tartósan a vállalkozásban marad stb., vagyis e tekintetben hasonlóan viselkedik mint a saját forrás. Hátránya azonban, hogy az új tulajdonosokkal pl. meg kell osztani a vállalkozás irányításának jogát.

A külső források bevonásának egyik módja a kötvény kibocsátás. A kötvény klasszikus formájában fix kamatozású értékpapír, amely tulajdonosának előre rögzített, állandó nagyságú – kamatlábnak megfelelő – kamatot hoz. Közép- vagy hosszú lejáratú adósságlevél, mely a tulajdonosa számára hitelezői jogokat testesít meg. A kötvény kibocsátója arra kötelezi magát, hogy az előre meghatározott időpontban a kötvény névértékének megfelelő összeget kifizeti. A kötvény tehát hitelviszonyt bizonyító okirat, és mint ilyen tulajdonosát sem formálisan, sem valóságosan nem teszi résztulajdonossá a vállalkozásban – szemben a részvényvel, így nem is jogosult a kibocsátó cég igazgatásában való részvételre vagy osztalékra. A kötvény lényegi eleme az átruházhatóság, ez különbözteti meg leginkább a hiteltől. A kötvénytulajdonos számára fennáll a lehetőség, hogy a kötvényt a lejáratú idő előtt értékesítse. A kötvények lejáratú idő előtti adásvétele a kibocsátót nem érinti, a másodlagos piacon csupán a kötvénytulajdonosok személye változik meg.

A vállalkozások finanszírozásában fontos szerepet játszik a váltó, ami főleg a forgóeszköz szükséglet fedezetére szolgálhat forrásul. Főleg hitelre vásárlásnál fordul elő, ilyenkor a hitelre megvett alapanyag, készlet a vállalkozás birtokába kerül, de az ellenértéket csak egy későbbi időpontban fizetik ki. Ezáltal az árut váltó ellenében eladó üzleti partner a vételár mértékéig mintegy rövidlejáratú hitelt biztosít a vállalkozás számára. A váltó rendeletre szolgáló értékpapír, amelyben egy később esedékes fizetés testesül meg. Tulajdonképpen egy fizetési ígérvény, amely szigorú váltójogi szabályoknak megfelelő formában kiállított okirat. A formai előírásokat a váltókellékek foglalják össze. A váltó alapjogviszonya kölcsönviszony, a váltót esedékességkor ki kell fizetni. A váltó névértéke lejáratkor esedékes, birtokosa ekkor juthat hozzá követeléséhez. Az esedékesség előtt a váltót leszámíthatják egy pénzügyintézetnél (ekkor pl. a bank a leszámítolási kamatláb érvényesítésével tulajdonképpen „megveszi” a követelést), vagy a váltót fizetési eszközként is felhasználhatja (forgatás).

1. ábra. Finanszírozás külső forrásból

4. A vállalkozás hitelképessége

A külső finanszírozás másik lehetősége a hitelfinanszírozás, vagyis *hitelfelvétel*. Így meghatározott feltételek mellett juthat ideiglenes forráshoz a vállalkozó.

A hitelezett összeg használatáért pedig a hitelszerződésben előírt *kamatot* kell fizetnie.

[A hitelfinanszírozás tágabb értelemben magában foglalja az üzleti partnerek (pl. szállító, alvállalkozó) oldaláról már teljesített, de a vállalkozó által még ki nem egyenlített tartozásokat is.]

A bankhitel (a kölcsön) a jövőben képződő forrásokat előlegezi meg, lehetővé téve ezáltal pl.

olyan fejlesztéseket, amelyekhez az adott időpontban a vállalkozó nem rendelkezik elegendő saját forrással. A bank a hitellel oda áramoltatja a tőkét, ahol a törlesztéshez és a kamatfizetéshez szükséges források a befektetett tőke megtérüléséből (az amortizációból) és a realizálódott eredményből (nyereségből) valószínűsíthetően létrejönnek.

A vállalkozásokat hitelekkel és kölcsönökkel hivatásszerűen a kereskedelmi bankok látják el. A hitel a jövő jövedelmezőségére, a várható eredményre alapoz. A hitelező is kockázatot vállal, mert ha az adós befektetése nem térül meg, s ennek következtében fizetőképtelenné válik, a hitelező nem, vagy csak késve jut hozzá az esedékes törlesztéshez.

Hitelt csak hitelképes vállalkozók kaphatnak, jövedelmező célok megvalósítására, megfelelő fedezet mellett.

Egy vállalkozás akkor minősül hitelképesnek, ha a végzett tevékenysége ellenértékéből rendszeresen pénzbevételhez jut, e bevétel megfelelő része nyereségként csapódik le és – helyes pénzgazdálkodás eredményeképpen – a vállalt kötelezettségeinek mindenkor eleget tud tenni, valamint erre megfelelő biztosítékot tud felajánlani.

(A gyakorlatban alkalmazott pénzügyi biztosíték lehet: a jelzálog, kezességvállalás, bankgarancia stb.)

5. Vállalkozási hitelkonstrukciók

A magyar banki gyakorlat éven belüli és éven túli lejárat szerinti bontásban jeleníti meg a hiteleket a mérlegben.

A rövid lejáratú (éven belüli) hitelek:

A HITELFELVÉTEL ELŐNYEI ÉS KOCKÁZATI TÉNYEZŐI

- a folyószámlahitel (az ügyfél pénzforgalmi számlájának tartozik egyenlege),
- követelés-leszámítolás (amikor a bank a váltóval vagy más forgatható exportokmánnyal fedezett áruügylet szállítójának nyújt hitelt azáltal, hogy átvállalja a hitelezői szerepet, s a hitel visszafizetését a váltó kiállítójától, illetőleg az importőrtől várja),
- faktorálás (a rövid lejáratú követelések megvásárlása; az áruszállításból, szolgáltatásból eredő követelések engedményezése a faktorálást végző bankra),
- tartós forgóeszköz-lekötésre nyújtott hitel (a termelés és a forgalom tartós forgóeszköz-szükséglete, illetve növekménye forráshiányának finanszírozása).

Rövid lejáratra elsősorban a forgótőke kiegészítésére nyújtanak bankhitelt, ami azt jelenti, hogy a vállalkozás globál finanszírozása a cél. Ebből következik, hogy a rövid lejáratú hitelekkel a már működő vállalkozás élhet.

Közép- és hosszú lejáratú (éven túli) – fejlesztési – hitelek:

- beruházási hitel,
- forfetírozás (amikor az exportőr az éven túli lejáratú hitel nyújtásából fakadó, rendszerint váltókkal fedezett követeléseit jutalékfizetés mellett eladja a forfetőrnek, azaz a banknak).

A hosszú lejáratú hitelek többnyire projektfinanszírozó hitelek.

A *projektfinanszírozás* beruházási célkitűzést, új vállalkozási kezdeményezést lát el hitellel (tőkével). Ez esetben nem a vállalkozás múltja, hanem az adott célkitűzés jövője, a projekt (terv) jövőbeni megtérülése az alapvető értékelési szempont.

A projektfinanszírozás mint pénzügyi tevékenység átfogja a projektet magát, annak mérleg szerinti eszközeit, szerződés- és garanciarendszerét. (Egy projekt önmagában is hosszú időszak, a hitelek fizetése gyakran a 10 évet is meghaladja.) A projekt megvalósításában alapvetően érdekelteteket (alapítókat) szponzoroknak nevezünk. A szponzor dönti el pl. az új vállalkozás szervezeti formáját és azt is, hogy mekkora részesedést vállal az új vállalkozás saját tőkéjéből. (Ha ez nem 100 %-os, akkor szükség van olyan befektetőkre, akik – évente fizetett osztalék fejében – kockázati tőkével részt vesznek az üzletben.)

A befektetőket két nagy csoportra szokták osztani: *professzionális* és *általános* befektetőkre. Professzionális az a befektető, aki maga is ipart űz (mezőgazdasági termelést végez, vagy szolgáltató), vagyis a gazdaság szereplője. Az általános befektetőket maga a termelés konkrét formája nem érdekli, hanem csak az, hogy tőkéje nagyobb hozadékot biztosítson, mint a betéti kamat.

A projektfinanszírozást az jellemzi, hogy az adott gazdasági egységet oly módon finanszírozzák, hogy a hitelező először csak a pénzáramlást (cash-flow) és a gazdasági egység tervezett nyereségét tekinti, azokat a forrásokat, amelyekből a hiteleket vissza fogják fizetni, illetve az új cég vagyonát, mely e visszafizetések zálogául szolgálhat.

Itt a kockázatvizsgálat is speciális szempontokra épül, mint pl.:

- a műszaki, gyártási kockázatok (anyag- és energiaellátás, technológiai megfelelés stb.)
- gazdasági, kereskedelmi kockázatok (a piac biztosíthatósága, ár- és árfolyamkockázat stb.)

6. A hitel-igénybevételi eljárás

A hiteligény felmerülésétől a hitel folyósításáig, illetve visszafizetéséig tartó folyamat több szakaszból áll:

- a hitelkérelem összeállítása és benyújtása a bankhoz,
- a hitelkérelem banki elbírálása,
- a hitelszerződés megkötése,
- a hitel folyósítása,
- a hitel visszafizetése.

A vállalatoknak a hitel igénylésekor hitelkérelmet kell benyújtaniuk a bankoknak. Az egyes bankok benyújtáskor más-más formát kérhetnek, de a kötelező tartalmi kérdésekben általában megegyeznek a hitelkérelmek.

A kötelező tartalmi kérdéseket az üzleti tervben kell megválaszolni.

7. A hitel ára a kamat

Kamat: általában a pénzkölcsönök után az adós által a hitelezőnek fizetendő, rendszerint, a kölcsönösszeg évi százalékában meghatározott, időarányosan térítendő pénzösszeg, tulajdonképpen használati díj. Kamatot kell fizetni a hitelre történő áruvásárlás esetén is. A tőkekamattal általánosabb fogalom, azt a jövedelmet jelenti, amelyet a tulajdonos bármilyen termelési tényező kölcsönadásából, használatának időleges átengedéséből húz.

Kamatláb a kölcsönadott pénztőke és a kamat közötti arány, amit a tőke százalékában fejezünk ki és rendszerint egy évre vonatkoztatunk. A kamatláb azt mutatja meg, hogy egy év alatt a kölcsönadott összeg hány százalékát kell kamatként fizetni.

A hitelkamatláb nagyságát befolyásolja a gazdasági környezet (hitelkereslet-kínálat, infláció mértéke, likviditási jelenségek stb.), a folyósított hitelek jellege (biztosítékkal fedezett hitel kamatlába alacsonyabb, hosszú lejáratú hitel kamatlába alacsonyabb, fejlesztési hitel kamatlába alacsonyabb, mint a forgóeszközhitelé), az érvényesítendő preferenciák, diszpreferenciák.

2. ábra. Nem mindegy, mennyi a hitel kamata

8. Bérlet és lízing

A finanszírozási formák másik két eleme a bérlet és a lízing. Az alábbiakban ezek egymáshoz és a hitelhez való viszonya kerül bemutatásra.

Mi a különbség a bérlet és a lízing között?

A *bérlet* és a *lízing* sok vonásukban hasonlítanak, de ugyanakkor néhány dologban különböznek. A bérlet elsősorban az operatív lízinggel mutat sok hasonlóságot (amit neveznek tartós bérletnek is). Mindkét esetben arról van szó, hogy a lízingbe adó (bérbeadó) átengedi egy eszköz használatát a lízingbe vevőnek (bérelő) aki cserébe ezért díjat (lízingdíj illetve bérleti díj) fizet. Az egyik legfőbb különbség, hogy a bérleti időszak lejáratát után a bérlemény nem kerül a bérelő tulajdonába, míg a lízingnél (elsősorban a pénzügyi lízingnél megvan a lehetőség, hogy a lízingbe vevő megszerezze az eszköz tulajdonjogát. A másik fontos különbség, hogy míg lízingszerződés csak határozott időre köthető, a bérlet határozatlan időre is szólhat. Lízing esetén lehetőség van rá, hogy a lízingbe vevő önállóan válassza ki a lízingtárgyat (például egy autó típusát, paramétereit), bérlet esetén csak a már a bérbeadó tulajdonában álló eszközökből lehet válogatni.

Meg kell említeni még a *tartós bérletet*. A lízingnél egy árnyalattal összetettebb, de "testreszabottsága" miatt a bérleten alapuló hitelformák közül ez a legközkedveltebb. Közrejátszik ebben még a bérleti díj (a törlesztések) kiszámíthatósága is. A törlesztési konstrukciót illetően nincs általános séma.

Mi a különbség a hitel és a lízing között?

A pénzügyi *lízing* és a *hitel* közötti legfontosabb különbség az eszköz tulajdonjogához köthető. Hitelfelvétel esetén az eszköz a megvásárlás pillanatában a vásárló tulajdonába kerül, a hitel fedezetét nem feltétlenül a vásárolt tárgy jelenti (de jelentheti). Lízingszerződés esetén az eszköz tulajdonjoga a lízingbe adóé, csak a futamidő végén kerül át a lízingbe vevőhöz. Különbség van a kétféle finanszírozási forma számviteli elszámolásában is. Hitelnél a kamat és az amortizáció számolható el, operatív lízingnél a teljes lízingdíj, míg pénzügyi lízingnél a lízingdíj kamatrésze illetve az amortizáció kerülhet elszámolásra.

A különféle lízing konstrukciók előnye egységesen, hogy szemben a beruházási hitellel

- alacsony kezdő tőkével vagy akár önerő nélkül is megvalósítható egy gép, berendezés vagy gépjármű beszerzése, termelésbe állítása
- a lízing igénylésekor a hitelbírálati folyamat egyszerűbb és gyorsabb, kevésbé olyan szigorú, mint egy banki beruházási hitelnél
- a finanszírozott összeg fedezetéül legtöbb esetben elegendő a lízingelt eszköz

A lízing lehet:

- zárt végű pénzügyi lízing
- nyílt végű pénzügyi lízing
- operatív lízing (tartós bérlet)

Összefoglalás

Egy vállalkozás indításakor mindenképpen szükség van több-kevesebb forgótőkére is.

Finanszírozás alatt, a vállalkozáshoz szükséges tőke előteremtését értjük, amely történhet saját erőből (saját forrásból) és idegen források igénybevételével (külső finanszírozással).

Megfontolandó, hogy a finanszírozási lehetőségek közül (hitel, bérlet, lízing) melyik a vállalkozás számára a legkifizetődőbb megoldás.

A VÁLLALKOZÁS ÉLETKÉPES MŰKÖDÉSE

A vállalkozás beindítását követően a finanszírozás számunkra legkedvezőbb módját megválasztva a hangsúlyt tevékenységünk eredményességének folyamatos megfigyelésére, ellenőrzésére kell helyezni, a menet közben felmerülő problémákat, változtatási kényszereket nem lehet figyelmen kívül hagyni a talpon maradás biztosítása érdekében.

Ennél fogva figyelmünket a beruházások és a tevékenység rugalmas ütemezésére, illetve szükség szerinti átütemezésére kell helyezni.

Indokolt esetben szükség lehet az eredeti tervtől eltérően a rendelkezésre álló – akár saját, akár külső – források átgondolt átcsoportosítására. Figyelemmel kell lenni az igénybe vett hitelek megtérülésének mielőbbi teljesülésére is. Reálisan kell látni, érzékelni és felismerni a hitelfelvétellel járó kockázati- és költségtényezőket, a befektetések megtérülési kalkulációját folyamatosan végezni kell. Alkalmazkodni kell a jelenlegi, ismert hazai gazdasági körülményekhez, de nem lehet figyelmen kívül hagyni a világgazdaságban játszódó eseményeket, folyamatokat sem, mert a külső hatások is döntő mértékben befolyásolhatják vállalkozásunk sikerét, eredményességét.

A fent említett tényezők figyelembe vételével, valamint a rendelkezésünkre álló terv- és tényadatokat alapul véve elemeznünk kell vállalkozási tevékenységünk megvalósíthatóságát és életképességét.

Az alábbiakban néhány alapvető fontosságú szempont mérlegelésére és vizsgálat elvégzésére vonatkozó javaslat kerül ismertetésre:

Követelmények a projektervezés során

- rugalmasság,
- egymásra épülés (tervek hierarchiája),
- igazodás a döntési/vezetési szintekhez (hol születnek meg a döntések),
- különböző időtávra szólóknak,
- pontosság,
- ciklikusság,
- monitoring (állandóan beépíthető kontroll – visszajelzés szempontjából fontos).

SWOT analízis (GYELV elemzés)

- *Gyengeségek*: belső tényezők: olyan dolgok, amik nem jól működnek, de lehet rá befolyás, hogy jobb legyen.
- *Erősségek*: belső tényezők: pozitív dolgok, amik jól működnek és lehet rá befolyás, hogy még jobban működjenek.
- *Lehetőségek*: külső tényezők: olyan adottságok, amelyeket nem tudunk befolyásolni, de kedvezőek és rájuk építve kihasználhatjuk az erősségeinket.
- *Veszélyek*: külső tényezők: olyan korlátok, negatív tényezők, amelyeket nem tudunk befolyásolni és csökkentik a siker esélyeit, kockázatot is jelentenek.

Az előrelátó, körültekintő tervezéshez elengedhetetlen, hogy egy vállalkozás vezetőjeként felmérjük az üzleti életben elérhető reális lehetőségeket. Több olyan elemzési módszert is kifejlesztettek már, amely ezt a célt szolgálja. Az egyik ilyen egyszerű és klasszikus a SWOT analízis. Az elemzés eredményeként egy olyan táblázatot kapunk, amely segít a vállalkozás helyzetének kritikus értékelésében.

A módszer elnevezése tulajdonképpen egy angol nyelvű rövidítést takar, melynek feloldása már be is mutatja a módszert magát. Az eljárás lényege, hogy táblázatba szedve sorakoztatja fel a vállalkozás gyenge és erős pontjait, valamint azt, hogy milyen erőforrásokat képes mozgósítani, tehát mik a lehetőségei, és milyen veszélyekre számíthat. A fenti kifejezések angol megfelelőinek kezdőbetűi adják a SWOT betűszót.

Erősségek – Gyengeségek – Lehetőségek – Veszélyek

Gantt diagram

Vonalas ütemterv, amely a folyamatok egymáshoz kapcsolódását, időbeli elrendezését mutatja, végrehajtás nyomon követésére használható:

- végrehajtási adatok felvétele
- tevékenységek ütemezése
- hátralévő tevékenységek átütemezése

Kockázatok, problémák

Minden projekt problémákkal és kockázatokkal rendelkezik.

A kockázat egy olyan esemény vagy helyzet, amely bekövetkezve negatívan befolyásolja a projektet. Ezzel szemben a problémák olyan események, amelyek folyamatban vannak. A kockázatok nem megfelelő kezelésük esetén problémákká változhatnak. A projekt problémáinak és kockázatainak aktív azonosításával, elemzésével és elhárításával elősegítheti a projekt sikeres kimenetelét.

3. ábra. A kockázati tényezők könnyen problémákká alakulhatnak

A kockázatok főbb típusai:

- a projekt megvalósításával kapcsolatos kockázatok
- a projektet megvalósító cég (szervezet) működésével kapcsolatos kockázatok
- a kitűzött célok (indikátorok) teljesülésével kapcsolatos kockázatok

A projektek végrehajtásának korlátai

- a projekt megvalósításához szükséges pénzösszeg hiánya.
- a projekt megvalósításához esetlegesen szükséges, hivatalokhoz benyújtott tervek engedélyeztetésének hiánya, időbeli csúszása.
- a beruházás megvalósításához szükséges cégek, munkaerők hiánya (Pl.: utolsó pillanatban visszamondott munkafolyamatok)
- időjárési viszonyok.

Projektek ellenőrzése

Projektellenőrzés: A valós és kívánatos értékek folyamatos összehasonlítása a projekt tervezett adatai és tényleges menete között.

A projektvezető elemzi az eltéréseket, kidolgozza a megfelelő intézkedéseket és azok gyakorlatba történő átültetésével gondoskodik arról, hogy a projekt a megadott erőforrás-keretek között minőségileg is megfelelően elérje célját.

Projekt ellenőrzés rendszerei

A projekt ellenőrzés az alábbi kérdésekre adhat választ:

- a projekt megfelelően halad-e?
- a projekt időben van-e?
- a projekt költségkereten belül van-e?

Az ellenőrző rendszernek ki kell terjednie a költségekre, a kockázatokra, a minőségre, a kommunikációra, az időre, a változásokra, a beszerzésekre valamint az emberi erőforrások területére.

Egy jó ellenőrzési terv a következő fő részekből áll:

- egy stratégia ami a szervezet átalakítás céljait (és határait) és lépéseit határozza meg,
- az új rendszerrel kapcsolatos szabványok, előírások,
- a projekt menedzsment fő irányai (határidők és költségek),
- folyamatleírások.

Az ellenőrzést az úgynevezett *auditor* végzi.

A PÁLYÁZATI FORRÁSOK TERVSZERŰ FELHASZNÁLÁSA, AZ ELVÁRT EREDMÉNY TELJESÜLÉSE

A vállalkozások lehetséges külső forrásai közül nem lehet figyelmen kívül hagyni a vállalkozás profiljához illeszkedő pályázatokban rejlő fejlesztési lehetőségeket.

A pályázati kiírásban egyértelműen szerepel, hogy megpályázott összeg milyen célra használható fel. Ehhez kell alkalmazkodni már a tervezés során is, legyen szó akár beruházásról, vagy forgóeszköz beszerzéséről, vagy bármi más egyébről, amit a pályázati kiírás lehetővé tesz.

A pályázatok napi szinten történő figyelése során fontos szempont, hogy az adott pályázat milyen önerőt vár el tőlünk, a különbözet lehet akár vissza nem térítendő is. Visszatérítendő hitel esetén természetesen a futamidő és a kamat mértéke a meghatározó. Egyes pályázatok esetében lehetőség nyílik a tőketörlesztés halasztott visszafizetésére, mely a vállalkozás lendületes működése szempontjából egyáltalán nem mellékes.

Természetesen az elnyert pályázati összeggel annak meghatározott célokra történő felhasználása mellett kell elszámolni. Tehát konkrét eszközök beszerzésének tervbe vételekor attól eltérni nem lehet, más esetekben nagyobb mozgástérrel rendelkezhetünk.

A beadott pályázat részét képező költségvetési terv megvalósulását minden tőlünk függő tényező fegyelmezett betartásával biztosítani kell az elvárt eredmény teljesíthetősége érdekében, hogy a fejlesztésre, beruházásra fordított összeg megtérülése a pályázatban tervezett időszak alatt ténylegesen realizálódjon, és a beruházás mielőbb jövedelmet termeljen.

A közelmúltban nagy sikere volt a vállalkozások körében a helyi Vállalkozói Központokon keresztül pályázható vállalkozói *mikrohiteleknek* – elsősorban azért, mert forintalapúak, rendkívül alacsony kamattal kalkulálhatunk (6,5 % körül), mely fix összegű a futamidő teljes tartama alatt, a tőke törlesztésére pedig akár 2 év halasztást is kérhet a vállalkozás, mely idő alatt csak a kamatot kell havi rendszerességgel fizetnie.

A legfrissebb lehetőségeket folyamatosan kutatni kell, amennyiben vállalkozásunknak átmeneti tőkeinjekcióra van szüksége, legfrissebb lehetőség az új *Széchenyi-tervben* rejlik.

Összefoglalás

Naprakész információkkal kell rendelkezünk a vállalkozásunkat érintő pályázati lehetőségeket illetően.

Elnyert pályázat esetén kötelező feladatunk az abban rögzítettek maradéktalan betartása, és a törlesztő részletek időben történő utalása. Ezek a tényezők alapvetően meghatározzák gazdálkodásunk eredményességét és vállalkozásunk külső megítélését mind a piaci szereplők részéről, mind a finanszírozó intézmények szemszögéből.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

1. Ismeretei alapján foglalja össze, hogy mi az üzleti terv szerepe, és milyen felhasználási területei vannak! *(Tananyag 1–3. oldal)*
2. Eddigi tanulmányait felelevenítve oda illeszkedő szakkifejezések helyes alkalmazásával ismertesse az üzleti terv logikus felépítését! *(Tananyag 5–8. oldal)*
3. Vázolja fel, hogy egy vállalkozás eszközbeszerzésének milyen lehetséges finanszírozási módjai vannak, milyen kezdeményező lépéseket kell Önnek megtennie! *(Tananyag 8–15. oldal)*
4. Ismertesse, milyen eszközöket, módszereket ismer egy vállalkozás életképes működésének mérésére! *(Tananyag 15–18. oldal)*
5. Lényegre törően soroljon fel néhány szempontot: miben van a pályázati források tervszerű felhasználásának jelentősége! *(Tananyag 18–19. oldal)*
6. Az informatika terén szerzett jártasságát alkalmazva keressen az interneten Önt érdeklő témában pályázati lehetőségeket! *(Tananyag: felhasznált és ajánlott irodalom – honlapok)*

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. feladat

Sorolja fel, mik az üzleti terv elkészítésének céljai! Válaszát írja le a kijelölt helyre!

MUNKANYAG

---

2. feladat

Mutassa be, milyen az üzleti terv javasolt szerkezeti felépítése! Válaszát írja le a kijelölt helyre!

MUNKANYAG

---

3. feladat

Sorolja fel a vállalkozás szempontjából figyelembe vehető saját erőforrásokat! Válaszát írja le a kijelölt helyre!

---

4. feladat

Sorolja fel a hitel-igénybevételi eljárás szakaszait! Válaszát írja le a kijelölt helyre!

---

5. feladat

Ismertesse, mi az alapvető különbség a hitel és a lízing között! Válaszát írja le a kijelölt helyre!

---

6. feladat

Írja le, miben van a pályázati források tervszerű felhasználásának jelentősége! Válaszát írja le a kijelölt helyre!

Blank writing area with horizontal lines for the answer.

MUNKANYAG

MEGOLDÁSOK

1. feladat

- tájékoztatás (életképes-e a vállalkozás?),
- a vállalkozás teljesítményének értékelése,
- a vezetés információs rendszerének javítása,
- információszoigálatás a hitelezők számára (befektetési lehetőségek).
- honnan indul a vállalkozás?
- milyenek az adottságai?
- hová akar eljutni és mennyi idő alatt?
- milyen eszközök és források igénybevétele szükséges a célok eléréséhez?

2. feladat

1. a vállalkozás adatai,
2. vezetői összefoglaló,
3. vállalkozási tevékenység leírása,
4. marketingterv,
5. működési terv,
6. vezetőség, munkaerőterv, szervezeti felépítés,
7. pénzügyi terv,
8. hitelkérelem,
9. üzleti tervhez csatolható dokumentumok.

3. feladat

- a jegyzett tőke,
- a tőketartalék,
- az eredménytartalék,
- az előző évek áthozott vesztesége, valamint
- a tárgyév mérleg szerinti eredménye.

4. feladat

- a hitelkérelem összeállítása és benyújtása a bankhoz,
- a hitelkérelem banki elbírálása,
- a hitelszerződés megkötése,
- a hitel folyósítása,
- a hitel visszafizetése.

5. feladat

A pénzügyi *lízing* és a *hitel* közötti legfontosabb különbség az eszköz tulajdonjogához köthető. Hitelfelvétel esetén az eszköz a megvásárlás pillanatában a vásárló tulajdonába kerül, a hitel fedezetét nem feltétlenül a vásárolt tárgy jelenti (de jelentheti). Lízingszerződés esetén az eszköz tulajdonjoga a lízingbe adóé, csak a futamidő végén kerül át a lízingbe vevőhöz.

---

6. feladat

A beadott pályázat részét képező költségvetési terv megvalósulását minden tőlünk függő tényező fegyelmezett betartásával biztosítani kell az elvárt eredmény teljesíthetősége érdekében, hogy a fejlesztésre, beruházásra fordított összeg megtérülése a pályázatban tervezett időszak alatt ténylegesen realizálódjon, és a beruházás mielőbb jövedelmet termeljen.

IRODALOMJEGYZÉK**FELHASZNÁLT IRODALOM**

www.mvfportal.hu/data/regio/11/.../kotelezo%20melleklet%20lista.doc 2010-09-12

http://tanulokozosseg.mindentudo.hu/s_doc_server.php?id=2669 2010-09-11

Zotterné Boda Erzsébet: Költségek és hatékonyság – A pénzügyi tervezés alapjai, 2010. május 14.

www.hetek.hu/uzlet/.../lizing_vagy_tartos_berlet 2010-09-05

www.hitelert.hu/download/operativ_vagy_penzugyi_lizing.doc 2010-09-06

<http://www.bankweb.hu/iskkkvhitel.htm> 2010-09-05

<http://www.uzletessiker.hu/cikk.php?id=245&cid=12818> 2010-09-07

<http://www.bank.lap.hu/> 2010-09-08

<http://vallalkozokedv.webkatalogus.com/finanszirozasi.html> 2010-09-11

<http://3ngasz.pokol.hu/V%3C1LLALKOZ%3C1S%20FINANSZ%CDROZ%3C1S.doc> 2010-09-11

<http://www.google.hu/search?q=v%3C%3A1llalkoz%3C%3A1s%2C+eredm%3C%3A9nyess%3C%3A9g+el%3C%3A9r%3C%3A9se&ie=utf-8&oe=utf-8&aq=t&rls=org.mozilla:hu:official&client=firefox-a> 2010-09-10

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:1fWbVWvITjEJ:www.eduline.hu/seg-edanyagatalalatok.aspx/letolt/2625+v%3C%3A1llalkoz%3C%3A1s,+tervszer%3C%3A5%B1+gazd%3C%3A1lkod%3C%3A1s&cd=24&hl=hu&ct=clnk&gl=hu> 2010-09-09

<http://www.gazdasagi-kornyezet.hu/index.php/osszefoglalas.html> 2010-09-05

http://ttmk.nyme.hu/migi/nagy.zsolt/Documents/Strat%3C%3A9giai%20menedzsment/Uzletiterv_eload.doc 2010-09-11

Vállalkozási alapismeretek – oktatási segédlet (szerk.: Kiss Gerzson, 2010. 03-06. hó)

AJÁNLOTT IRODALOM

<http://www.forrasertesito.hu/>

<http://www.pafi.hu/>

<http://www.opik.hu/>

<http://www.nfh.hu/>

<http://www.omain.hu/>

<http://www.forrasportal.hu/>

<http://gvop.hu/tenerum.php>

<http://www.magyarorszag.hu/europaterv/>

<http://www.itkht.hu/Engine.aspx>

<http://www.gkm.gov.hu/>

<http://www.bankweb.hu/iskkkvhitel.htm>

<http://www.uzletessiker.hu/cikk.php?id=245&cid=12818>

<http://www.bank.lap.hu/>

<http://vallalkozokedv.webkatalogus.com/finanszirozás.html>

A(z) 0981–06 modul 006–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
54 211 04 0100 52 01	Címfestő
54 211 04 0100 52 02	Számítógépes dekoratőr
54 211 10 0100 33 01	Kerámiakészítő
54 211 17 0100 52 01	Üvegfestő, olmozottüveg készítő
54 215 01 0010 54 01	Hangszerkészítő és -javító (vonós)
54 215 01 0010 54 02	Hangszerkészítő és -javító (pengetős)
54 215 01 0010 54 03	Hangszerkészítő és -javító (vonókészítő)
54 215 01 0010 54 04	Hangszerkészítő és -javító (zongora)
54 215 01 0010 54 05	Hangszerkészítő és -javító (cimbalom)
54 215 01 0010 54 06	Hangszerkészítő és -javító (fafúvós)
54 215 01 0010 54 07	Hangszerkészítő és -javító (rézfúvós)
54 215 01 0010 54 08	Hangszerkészítő és -javító (ütős)
54 215 01 0010 54 09	Hangszerkészítő és -javító (orgona)
54 215 01 0100 31 01	Zongorahangoló
54 211 01 0000 00 00	Alkalmazott fotográfus
54 211 02 0000 00 00	Bőrműves
54 211 03 0000 00 00	Bútorműves
54 211 04 0000 00 00	Dekoratór
54 211 05 0000 00 00	Díszlet- és jelmeztervező asszisztens
54 211 06 0000 00 00	Díszműkovács
54 211 07 0000 00 00	Divat- és stílustervező
54 211 08 0010 54 01	Általános festő
54 211 08 0010 54 02	Díszítő festő
54 211 09 0010 54 01	Alkalmazott grafikus
54 211 09 0010 54 02	Képgrafikus
54 211 10 0000 00 00	Keramikus
54 211 11 0000 00 00	Könyvműves
54 213 03 0000 00 00	Mozgóképi animációkészítő
54 213 03 0100 31 01	Animációs film-rajzoló
54 211 13 0010 54 01	Aranyműves
54 211 13 0010 54 02	Cizellőr
54 211 13 0010 54 03	Drágakőfoglaló
54 211 13 0010 54 04	Ezüstműves
54 211 13 0010 54 05	Fémműves
54 211 13 0010 54 06	Lánckészítő
54 211 14 0000 00 00	Porcelánfestő és -tervező asszisztens
54 211 15 0010 54 01	Bronzműves és szoboröntő
54 211 15 0010 54 02	Díszítő szobrász
54 211 15 0010 54 03	Kőszobrász
54 211 16 0010 54 01	Kézinyomó
54 211 16 0010 54 02	Kéziszövő
54 211 16 0010 54 03	Kézműves
54 211 16 0010 54 04	Textilrajzoló és modelltervező asszisztens
54 211 17 0000 00 00	Üvegműves
54 211 18 0000 00 00	Zománcműves
52 214 01 0000 00 00	Lakberendező

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:

50 óra

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató